

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2Nt/85/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322011065
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Poperník
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322011065.1

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Lukášom Poperníkom v trestnej veci odsúdeného J. R., pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona a iné, o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 21.11.2022 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený J. R., nar. XX.XX.XXXX v S., trvale bytom M., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, p r e r a d ť u j e na ďalší výkon zvyšku úhrnného a súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 18 /osemnásť/ mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/132/2020 zo dňa 10.05.2021, z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce podal dňa 21.10.2022 na tunajší súd návrh na preradenie odsúdeného J. R. z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Vykonaným šetrením z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce súd zistil, že odsúdený J. R. bol do výkonu trestu odňatia slobody dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 16.02.2020 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra. Jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. V jednom prípade bol zaznamenaný pokus o krádež potravín z väzenskej kuchyne. Pracovne zaradený nebol. Písomný kontakt neudržiaval s nikým. V osobných veciach si udržiaval poriadok na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmeny ani tresty nemá evidované.

Dňa 03.03.2020 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave s minimálnym stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený umiestnený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „C“. Správanie a vystupovanie odsúdeného spočiatku nebolo na požadovanej úrovni. V jednom prípade bolo zaznamenané poškodenie majetku štátu v správe ústavu. Neskôr bola v jeho správaní zaznamenaná pozitívna zmena. Pracovne zaradený bol na pracovisku s dohľadom obuvníckeho charakteru. Do výkonu činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného sa zapájal. Písomný kontakt neudržiaval s nikým. Možnosť uplatniť si nárokové návštevy nevyužil. Možnosť telefonovania nevyužíval.

Disciplinárne potrestaný bol v jednom prípade, a to nasledovne:

- 15.06.2020 - pokarhaním za úmyselné poškodenie majetku štátu v správe ústavu.

Disciplinárne odmenený nebol.

Vzhľadom na priaznivý vývoj v jeho správaní bol dňa 15.06.2020 odsúdený umiestnený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „B“. Nedostatky boli zaznamenané v oblasti udržiavania poriadku vo svojich osobných veciach a v jednom prípade nemal pri sebe preukaz odsúdeného. Osobnej a kolektívnej hygiene venoval dostatočnú pozornosť. Odsúdený svoj voľný čas trávil oddychom, sledovaním televíznych programov a počúvaním rozhlasového vysielania. Pracovne bol zaradený na pracovisku ručného šitia obuvi, kde bola jeho pracovná morálka na požadovanej úrovni. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty a poriadku sa aktívne zapájal. O kontakt s blízkymi osobami prostredníctvom návštevy alebo videonávštevy nepožiadaval. Možnosť telefonovania nevyužíval. Disciplinárne odmeny ani potrestaný nebol.

Z dôvodu absolvovania súdom nariadenej protialkoholickej a protitoxikomanickej ochrannnej liečby bol dňa 28.04.2021 umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania. Jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. Nedostatky boli zaznamenané v úmyselnom poškodení majetku štátu v správe ústavu a porušení časového harmonogramu dňa. Počas terapeutického sedenia bolo zaznamenané drzé správanie voči väzenskému personálu. Vo svojich osobných veciach udržiaval poriadok na požadovanej úrovni. Funkciou z radov odsúdených nebol poverený. Svoj voľný čas trávil prevažne pasívnym odpočinkom, sledovaním televízneho vysielania a hraním spoločenských hier. Pracovne zaradený nebol. Do výkonu činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného sa zapájal. O kontakt s blízkymi osobami prostredníctvom návštevy alebo videonávštevy nepožiadaval. Možnosť telefonovania nevyužíval.

Disciplinárne potrestaný bol v dvoch prípadoch, a to nasledovne:

- 23.07.2021 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za úmyselné poškodenie majetku štátu v správe ústavu,
- 18.08.2021 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 3 dni za porušenie časového harmonogramu dňa.

Disciplinárne odmenený nebol.

Z dôvodu opakovaného porušovania ústavného poriadku bol po ukončení ochranného liečenia dňa 17.09.2020 opätovne umiestnený do diferenciačnej skupiny „C“. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru v ďalšom období rešpektoval a plnil. Vo svojich osobných veciach udržiaval poriadok na požadovanej úrovni. Odsúdený svoj voľný čas trávil oddychom, sledovaním televíznych programov a počúvaním rozhlasového vysielania. Pracovne zaradený nebol. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty a poriadku sa aktívne zapájal. O kontakt s blízkymi osobami prostredníctvom návštevy alebo videonávštevy nepožiadaval. Možnosť telefonovania nevyužíval. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Uznesením Okresného súdu Trnava č. 10Nt/81/2021 zo dňa 13.01.2022 bol menovanému určený spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov v ústave so stredným stupňom stráženia a dňa 15.03.2022 bol premiestnený do tunajšieho ústavu. Umiestnený bol do oddielu s diferenciačnou skupinou „C“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia čiastočne v oblasti aktivít vo voľnom čase, v ostatných oblastiach sa neplnia.

V oblasti edukácie je program zaobchádzania zameraný na dodržiavanie ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa a zapájanie menovaného do aktivít pedagogického pôsobenia formou prednáškovej činnosti a besied zameraných na právnu tematiku. Odsúdený sa do uvedených aktivít realizovaných skupinovú formou nezapája. Odsúdený postupne prestal spolupracovať s väzenským personálom a svojím pasívnym postojom negatívne ovplyvňuje aj ostatných odsúdených. Je zameraný len na uspokojovanie vlastných potrieb.

Jeho správanie a vystupovanie nie je na požadovanej úrovni. Opakovane bolo zaznamenané nespĺnenie príkazu príslušníka zboru, evidovaný je aj fyzický konflikt so spoluodsúdeným, nespĺnenie príkazu príslušníka zboru vykonávať činnosti súvisiace s úpravou majetku štátu v správe ústavu, porušenie zásad slušného správania a vystupovania voči zdravotníckemu personálu ústavu, ako aj porušenie povinnosti dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem. V osobných veciach si udržiuje

poriadok na požadovanej úrovni. Hygienické návyky má osvojené. Funkciou z radov odsúdených nebol poverený.

V oblasti aktivít vo voľnom čase sú ciele programu zaobchádzania zamerané na zmysluplné trávenie voľného času. Svoj voľný čas trávi sledovaním televíznych programov a hraním spoločenských hier. Možnosti väzenskej knižnice využíva, o duchovné aktivity záujem neprejavil. O aktivity konané v zmysle kultúrno-osvetovej činnosti prejavuje sporadický záujem.

V oblasti zaradovania do práce sú ciele programu zaobchádzania zamerané na získanie a rozvíjanie pracovných návykov a zručností u menovaného. Spočiatku bol pracovne zaradený na pracovisku s dozorom obuvníckeho charakteru, odkiaľ bol na návrh zamestnávateľa vyradený. Aktuálne pracovne zaradený nie je z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapája.

Disciplinárne potrestaný bol doposiaľ v šiestich prípadoch, a to nasledovne:

- 29.04.2022 - pokarhaním za nespĺnenie povinnosti riadne si plniť svoje pracovné povinnosti,
- 05.05.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 3 dní za nespĺnenie povinnosti riadne si plniť svoje pracovné povinnosti,
- 13.05.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za fyzický konflikt so spoluodsúdeným,
- 26.09.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 4 dní za nespĺnenie príkazu príslušníka zboru vykonávať činnosti súvisiace s úpravou majetku štátu v správe ústavu,
- 29.09.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 4 dní za porušenie povinnosti dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem,
- 07.10.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 6 dní za porušenie zásad slušného správania a vystupovania voči zdravotníckemu personálu ústavu.

Disciplinárne odmenený nebol.

V oblasti vzťahov s vonkajším prostredím sú ciele programu zaobchádzania zamerané na udržiavanie a rozvíjanie rodinných vzťahov. Aktuálne udržiava sporadický písomný kontakt so sestrou. O kontakt s blízkymi osobami prostredníctvom návštevy alebo videonávštevy nepožiadala. Možnosť telefonovania nevyužíval.

Menovaný sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Jeho aktivita pri plnení programu zaobchádzania nie je na požadovanej úrovni. Ani napriek intervenciám zo strany väzenského personálu nedošlo u menovaného k pozitívnej zmene správania. Opakovane sa dopustil rôznych disciplinárnych previnení, podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny si nevytvoril ani v jednom prípade. Odsúdený postupne prestal javiť záujem o prácu, s väzenským personálom nespôlpracuje a nevyvíja takmer žiadnu aktivitu zameranú na plnenie programu zaobchádzania. Regres v jeho správaní a plnení povinností sa nepodarilo zvrátiť ani individuálnym ovplyvňovaním, realizáciou disciplinárnej praxe. Výkon trestu v ústave so stredným stupňom stráženia u menovaného neplní svoj účel.

Na základe uvedeného hodnotenia s poukazom na to, že všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú neefektívne, menovaný je voči zaobchádzaniu rezistentný a preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu, riaditeľ ÚVTOS odporúča jeho preradenie do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Zástupca ÚVTOS Želiezovce na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridrižiava hodnotenia riaditeľa ústavu a navrhuje preradiť odsúdeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí odsúdený J. R. uviedol, že podľa jeho názoru disciplinárne tresty nie sú až také závažné, aby bol preradený do výkonu trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že odsúdený vzhľadom aj na hodnotenie riaditeľa ústavu, spĺňa podmienky na zmenu spôsobu výkonu trestu, a preto navrhuje preradiť odsúdeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že J. R. sa doposiaľ 9-krát dostal do rozporu so zákonom, pričom sa jednalo o rôznorodú trestnú činnosť, v prevažnej miere majetkového charakteru. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/132/2020 zo dňa 10.05.2021, ktorý trest odňatia slobody odsúdený v súčasnosti vykonáva.

Zo spisového materiálu vedeného Okresným súdom Levice pod sp. zn. 4T/132/2020 bolo zistené, že odsúdený rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/132/2020 zo dňa 10.05.2021 bol uznaný vinným v bode 1/ pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona a v bode 2/ pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Výkon uvedeného trestu odňatia slobody bol odsúdenému nariadený nariadením zo dňa 22.06.2021, predpokladaný koniec výkonu trestu je 17.02.2024.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že zákonné podmienky pre preradenie odsúdeného z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sú splnené. Už od začiatku výkonu trestu odňatia slobody nebolo správanie a vystupovanie menovaného odsúdeného vždy na požadovanej úrovni, keď boli zaznamenané pokusy o krádež potravín z väzenskej kuchyne, poškodenie majetku štátu v správe ústavu, drzé správanie voči väzenskému personálu, opakované nesplnenie príkazu príslušníka zboru, porušenie zásad slušného správania a vystupovania voči zdravotníckemu personálu ústavu, či porušenie povinnosti dbať o svoj zovňajšok. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol menovaný odsúdený disciplinárne potrestaný celkovo 9-krát. Disciplinárne odmenený nebol počas výkonu trestu odňatia slobody ani raz. Odsúdený postupne prestal spolupracovať s väzenským personálom a svojím pasívnym postojom negatívne ovplyvňuje aj ostatných odsúdených. Je zameraný len na uspokojovanie vlastných potrieb. Napriek skutočnosti, že v určitých obdobiach bola počas výkonu trestu u odsúdeného zaznamenaná čiastočná stabilizácia jeho správania, na základe ktorej bol opakovane umiestnený do diferenciačnej skupiny nižšieho stupňa („B“), išlo len o krátkodobú zmenu bez dostatočného zvnútorňovania, takže odsúdeného bolo potrebné opätovne preradiť do diferenciačnej skupiny vyššieho stupňa („C“). Súd poukazuje na závery vyplývajúce z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, podľa ktorých všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú neefektívne a menovaný je voči zaobchádzaniu rezistentný. Súd taktiež poukazuje aj na odpis registra trestov odsúdeného, z ktorého vyplýva, že sa opakovane dopúšťal páchania trestnej činnosti, čo poukazuje na nekritický postoj k jej páchaniu, pričom u menovaného počas výkonu trestu odňatia slobody nedošlo k pozitívnej zmene správania. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

S poukazom na uvedené skutočnosti, ako aj s poukazom na nekritický postoj odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti a na vysoké riziko jeho sociálneho zlyhania, súd dospel k záveru, že na odsúdeného je potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave s maximálnym stupňom stráženia, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 2Nt/85/2022.

Sťažnosť má odkladný účinok.

Právo podať sťažnosť nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho práva vopred výslovne vzdali.